

Waterhuishouding Dudzeelse Polder

o. Ref. :IN.A.2002.85

Datum : *10 april 2002*

Auteurs: Eckhart Kuijken, Griet Ameeuw & Geert Spanoghe

Vragen naar : Griet Ameeuw

Aanvrager : *Afdeling Natuur-Cel Kustzone*

Waterhuishouding Dudzeelse Polder

Nota IN/2002/85, 10.04.02

Zowel in het voorjaar van 2000 als van 2001 werd door derden aan Afdeling Natuur gemeld dat de waterhuishouding in de Dudzeelse Polder op een nadelige manier voor de aanwezige fauna en flora verliep. In beide jaren werd vastgesteld dat het waterpeil op zeer korte tijd (februarie 2001, maart 2002) minimum 20 centimeter afgelaten werd tot op een niveau dat nefast is voor diverse fauna- als flora-elementen.

Op vraag van de heer ir. Jean-Louis Herrier (Afdeling Natuur, Cel Kustzone) werd de situatie ter plaatse onderzocht.

Op maandag 8 april werd door Geert Spanoghe en Griet Ameeuw van het Instituut voor Natuurbehoud een terreinbezoek verricht in de Dudzeelse Polder. Zij werden hierbij bijgestaan door Marc Leten en Koen Maréchal van Afdeling Natuur. De bevindingen werden voorgelegd aan A. Zwaenepoel en L. Vanhecke die goed bekend zijn met het gebied.

Het gebied betreft historisch permanente graslanden van de oude polder gelegen in de zogenaamde 'Achterhaven' van Zeebrugge tussen het Boudewijnkanaal, de spoorweg Brugge-Knokke en de opgespoten terreinen van de haven. In deze polder is een strook zilte graslanden met microreliëf aangeduid als Vogelrichtlijngebied (79/409/EEG) en als kandidaat- Habitatrichtlijngebied (92/43/EEG).

Tijdens dit terreinbezoek werd vastgesteld dat het waterpeil op korte tijd een zeer laag niveau had bereikt. Op sommige plaatsen leek dit nu al ruim 20 centimeter onder het maaiveld te liggen. Voor de broedvogels waren hierdoor grote delen minder geschikt als foerageergebied. De meeste laantjes en depressies stonden immers nu al droog. Men kan dus stellen dat deze waterhuishouding niet in de geest is van uitvoeringsbepalingen van de Vogelrichtlijn, meer bepaald het instandhouden van de leefgebieden van de broedvogels van Bijlage I (zoals Kluut, Blauwborst, Bruine Kiekendief) en nefast is voor Tureluur en Zomertaling, twee soorten die op de Vlaamse Rode Lijst staan.

Bovendien kan men een negatieve invloed verwachten op de aanwezige zilte vegetatie. Deze drastische waterpeilverlaging is ondanks de grote dynamiek van het systeem toch stresserend voor de vegetatie, met name voor het Lolio-Potentillion (met Melkkruid, Zilte Rus, Platte Rus, Dunstaart). Verschillende zilte eenjarigen zijn afhankelijk van een hoger waterpeil, zeker in het vroege voorjaar. Op korte termijn zullen bij te lage peilen de kwetsbaarste soorten hier grotendeels verdwijnen. Op langere termijn kan men verwachten dat een gesloten grasmat zich zal vormen met dominante (gras)soorten en zo verschillende aanwezige zilte elementen, momenteel vooral op slikranden van laantjes en poelen, zal verdringen. Hierdoor is deze waterhuishouding ook niet in de geest van de Europese Habitatrichtlijn die juist voor deze zilte elementen aandacht vraagt.

Het Instituut adviseert dan ook dat afspraken dienen gemaakt te worden met welke motieven en op welke manier men de waterhuishouding hier in het vervolg zal regelen. De tijd dat enkel landbouwargumenten speelden voor de Polderbesturen is lang voorbij. Concreet zou zowel in de winter als in de zomer een minimum-peil moeten bepaald worden. Vooral voor de overgang van winter- naar voorjaarsregime zou een datum moeten vastgesteld worden waarop men eventueel de waterpeilen wijzigt. Het is wenselijk om dat gefaseerd te doen door bijvoorbeeld elke 14 dagen 5 cm af te laten tot men een minimum zomerpeil bereikt heeft. Het minimum zomerpeil moet van die aard zijn dat het niet nodig is gebiedsvreemd water van buitenaf in te laten tijdens droge zomerperiodes (dat water kan vaak van minder goede kwaliteit zijn, wat dus pleit voor een maximaal ophouden van het 'goede' winterwater). Om in de toekomst het waterpeil objectief te kunnen volgen zouden één of meerdere peillatten moeten geplaatst worden die toelaten het waterpeil periodisch op te meten.

De modaliteiten voor een ecologisch verantwoord peilbeheer dienen bepaald te worden in een ruimer overleg met onder andere instanties en deskundigen die goed op de hoogte zijn van de beheersvoorwaarden van zowel fauna als flora in deze zilte graslanden en de polders in het algemeen. Dat hierbij eveneens een voortgezette veebegrazing essentieel is als beheersfactor moet evident zijn; dit kan zowel met voortzetting van extensief landbouwgebruik gebeuren, of het kan door gespecialiseerde natuurbeheersinstanties worden gegarandeerd.

Eckhart Kuijken, Geert Spanoghe & Griet Ameeuw